

De Natuurherstelverordening

Judy Koppenjan

Senior adviseur strategie Nederland, Wereld Natuur Fonds
Trekker Natuurherstelwet, Groene11

Groene11

Samen voor een groener
Nederland

Oude richtlijnen, nieuwe verordening

Vogel- en Habitatrichtlijn & de Natuurherstelverordening

© Mustafa V

**RICHTLIJN 2009/147/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT
EN DE RAAD**
van 30 november 2009
inzake het behoud van de vogelstand
(gecodificeerde versie)

Artikel 1

1. Deze richtlijn heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. Zij betreft de bescherming, het beheer en de regulering van deze soorten en stelt regels voor de exploitatie daarvan.
2. Deze richtlijn is van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden.

Artikel 2

De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om de populaties van de in artikel 1 bedoelde soorten op een niveau te houden of te herstellen dat met name beantwoordt aan de ecologische, wetenschappelijke en recreatieve eisen, waarbij zij tevens rekening houden met andere vereisten.

© Sarah Velazquez

RICHTLIJN 92/43/EEG VAN DE RAAD
van 21 mei 1992
inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde
flora en fauna

Definities

Artikel 1

In deze richtlijn wordt verstaan onder

- a) *instandhouding*: een geheel van maatregelen die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding als bedoeld in de letters e) en i);
- b) *natuurlijke habitats*: land- of waterzones met bijzondere geografische, abiotische en biotische kenmerken, en die zowel geheel natuurlijk als halfnatuurlijk kunnen zijn;
- c) *typen natuurlijke habitats van communautair belang*: habitats die op het in artikel 2 bedoelde grondgebied:
 - i) gevaar lopen in hun natuurlijke verspreidingsgebied te verdwijnen;

VERORDENING (EU) 2024/1991 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 24 juni 2024

inzake natuurherstel en tot wijziging van Verordening (EU) 2022/869

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

overwegende dat het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

voorstel van de Europese Commissie,

namens van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁽¹⁾,

advies van

© Atanu Tanmoy

Achtergrond

Vogel- en Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn-soort

Habitattype

Habitatrichtlijn-soort

“... in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen”

Nieuwe benadering

Natuurherstelverordening (Artikel 4)

- a) uiterlijk in 2030, op minstens 30 % van de totale oppervlakte van alle in bijlage I opgenomen habitattypen die niet in goede toestand verkeert, zoals gekwantificeerd in het in artikel 15 bedoelde nationale herstelplan;

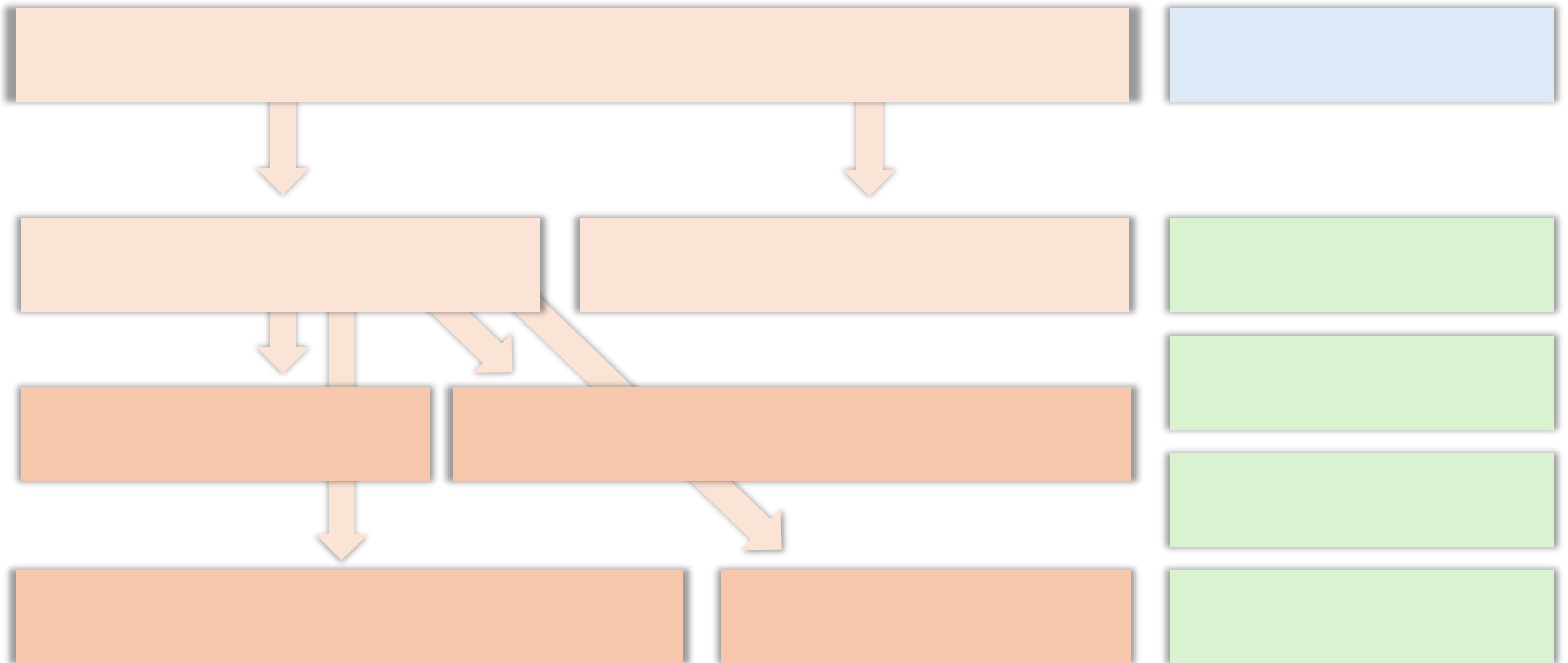
Een lidstaat die de in de eerste alinea bedoelde afwijking toepast, neemt:

- a) uiterlijk in 2050 voor elk van die habitattypen herstelmaatregelen op minstens 80 % van de oppervlakte die niet in goede toestand verkeert;

- b) 4. De lidstaten nemen de herstelmaatregelen die nodig zijn om de in bijlage I opgenomen habitattypen opnieuw te ontwikkelen in gebieden waar die habitattypen niet voorkomen, teneinde de gunstige referentieoppervlakte voor die habitattypen te realiseren. Dergelijke maatregelen zijn uiterlijk in 2030 van toepassing op gebieden die minstens 30 % uitmaken van de extra oppervlakte die nodig is om de totale gunstige referentieoppervlakte te realiseren voor elke in bijlage I opgenomen groep habitattypen, zoals gekwantificeerd in het in artikel 15 bedoelde nationale herstelplan, uiterlijk in 2040 op oppervlaktes die minstens 60 % uitmaken van die oppervlakte en uiterlijk in 2050 op 100 % van die

- op 9. De lidstaten verzekeren uiterlijk in 2030 dat de toestand van de habitattypen bekend is voor minstens 90 % van de oppervlakte van alle in bijlage I opgenomen habitattypen, en dat uiterlijk in 2040 de toestand van alle oppervlaktes van de in bijlage I opgenomen habitattypen bekend is.

Opbouw Natuurherstelverordening

Opbouw Natuurherstelverordening

Overkoepelende doelstellingen

Artikel 1

- Internationale verplichtingen
- **Ecosystemenherstel**
- Voedselzekerheid
- Klimaatadaptatie

Herstelmaatregelen

2030 = 20%

2050 = 100%

Nationaal herstelplan

Artikel 14 e.v.

Let op!

Verplichte
participatie

© iStock, credit: ONYXprj

Vorbereiding

Monitoring
& Onderzoek

© iStock, credit: ONYXprj

Concept plan

Deadline
1 september 2026

© iStock, credit: ONYXprj

Beoordeling

Reactie EC : **1 maart 2027**
Definitief: **1 september 2027**

ARTIKEL 1 & 4

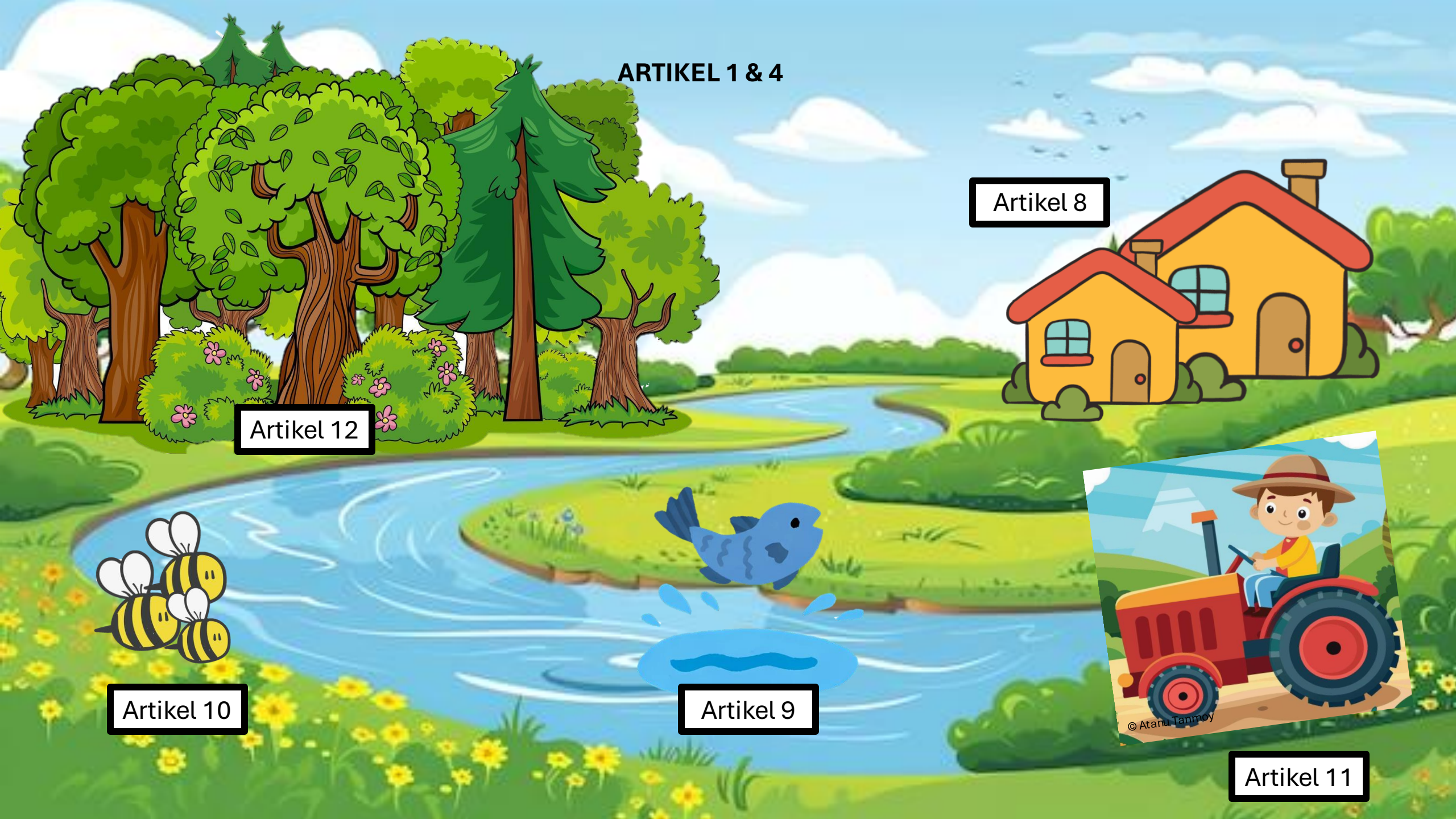
Artikel 8

Artikel 12

Artikel 10

Artikel 9

Artikel 11

ARTIKEL 1 & 4

Artikel 4.7

Artikel 12

Artikel 10

Artikel 9

Artikel 8

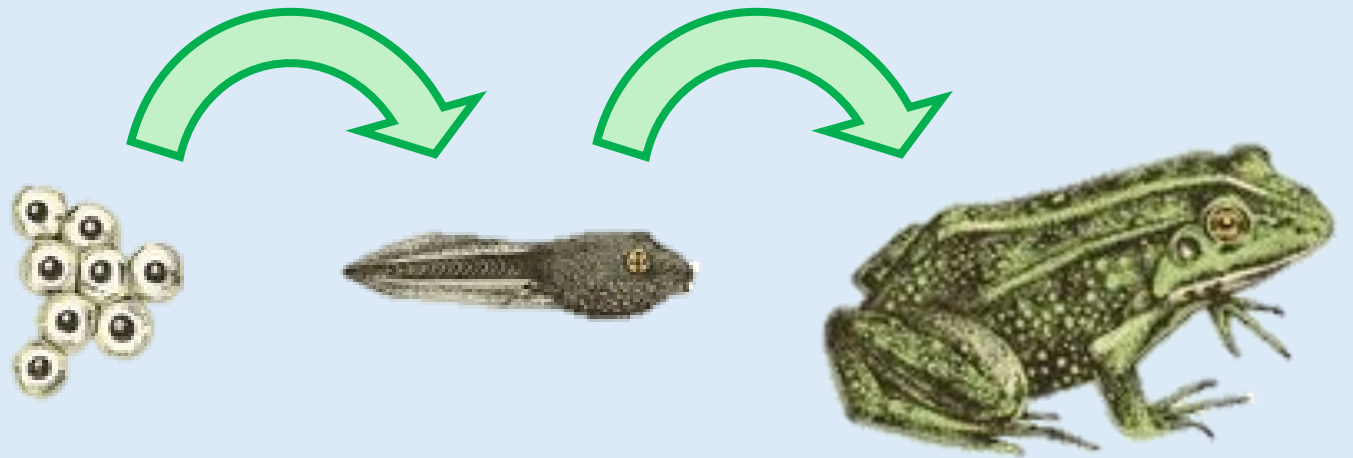
Artikel 11

Definitie: Voldoende kwaliteit & kwantiteit

Artikel 3

9/10) “**voldoende kwaliteit/kwantiteit van een habitat**”: [...] die ervoor zorgt dat in **elk stadium** van haar biologische cyclus aan de **ecologische vereisten** van die soort kan worden voldaan, zodat de soort zich **op lange termijn** [...] kan handhaven, en aldus bijdraagt aan [...] een gunstige staat van instandhouding [...]

1. Verspreidingsgebied
2. Populatieomvang
3. Leefgebied
4. Toekomstperspectief

Verplichtingen

- Herstelmaatregelen leefgebieden (lid 7)
- Maatregelen t.b.v. voortdurende verbetering (lid 11)
- Maatregelen tegen significante verslechtering (lid 12)

Let op!

Verslechteringsverbod (6.2 Habitatrichtlijn) onverminderd van kracht

Inspanningsverplichting – “Doet haar best om...”

Resultaatsverplichting (lid 17.b)

“De lidstaten verzekeren een toenemende trend naar voldoende kwaliteit en kwantiteit [...]”

Nationaal herstelplan

Artikel 14 & 15

- **Stap 1: Voorbereiding**

- Kwantificeren te herstellen oppervlaktes ...
- ... ecologische vereisten VHR-soorten ...
- ... gunstige staat van instandhouding ...
- ... “landbouwgrond met grote natuurwaarde”

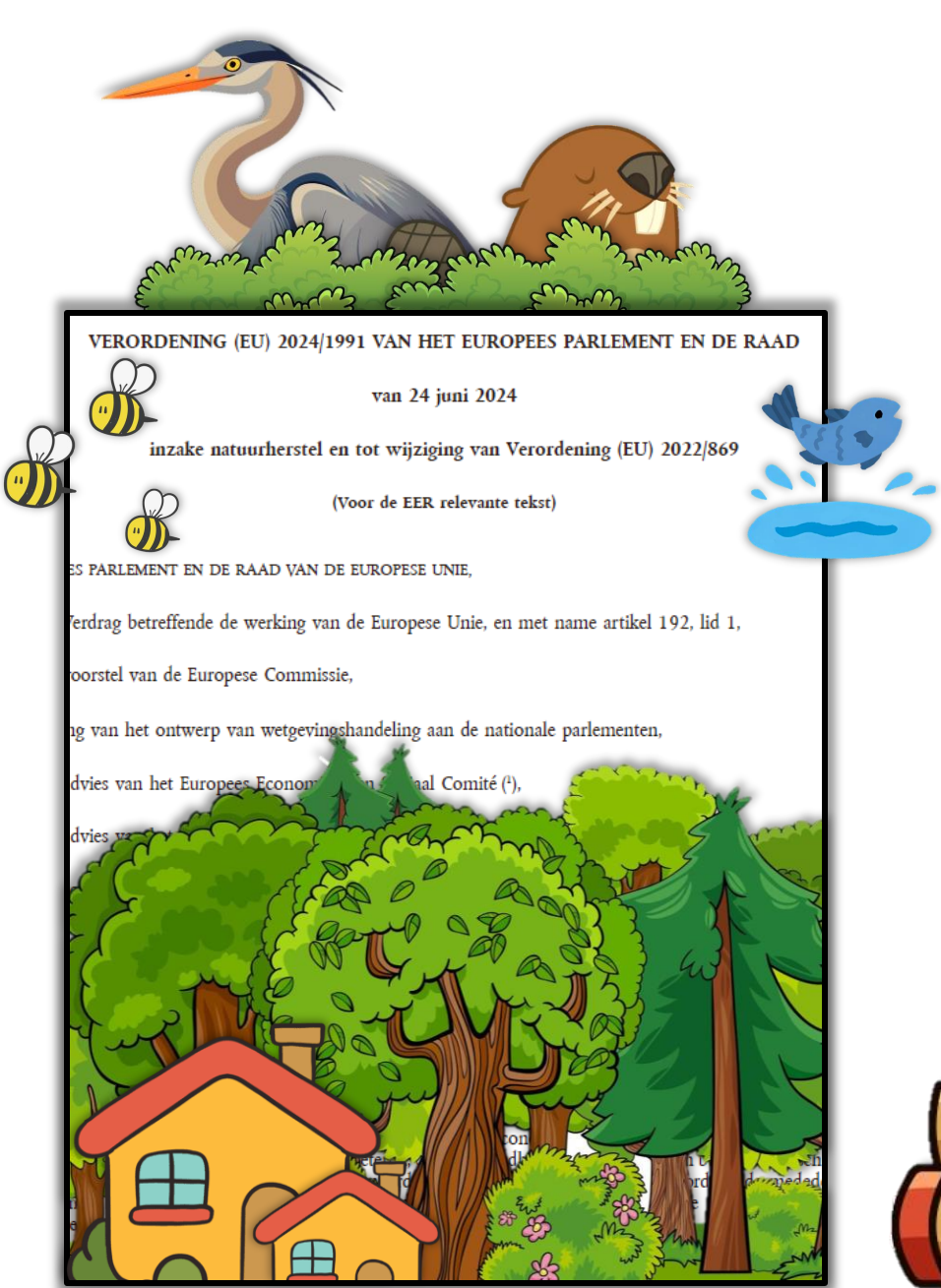
- **Stap 2: Concept plan**

- Gekwantificeerde oppervlaktes
- Beschrijving geplande/genomen herstelmaatregelen
- Indicatie maatregelen tegen verslechtering
- Financiering van maatregelen
- Heldere verbinding met relevante beleidstrajecten (klimaatagenda, GLB, KRW, enz.)

Monitoring

Artikel 20

- Iedere 3 jaar
 - Ligging & omvang verslechterde leefgebieden
 - **Doeltreffendheid** compenserende maatregelen
-
- Iedere 6 jaar
 - Kwaliteit & trend leefgebieden waar maatregelen plaatsvinden
 - Kwaliteit & omvang alle leefgebieden

VERORDENING (EU) 2024/1991 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 24 juni 2024

inzake natuurherstel en tot wijziging van Verordening (EU) 2022/869

(Voor de EER relevante tekst)

ES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

voorstel van de Europese Commissie,

ing van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁽¹⁾,

advies van

#RESTORENATURE

Judy Koppenjan, Wereld Natuur Fonds
Email: jkoppenjan@wwf.nl